

Ekerö-Munsö hembygdsförening

ÅRET SOM GÅTT 2017

Utvecklingen i vår kommun går fort – väldigt fort! Alla kan känna av förändringens vind. Men för oss i vår hembygdsförening blir det extra påtagligt genom allt som sker inom ”vårt” område Träkvista – Tappström – Jungfrusund.

Nybyggnation och omvälvning av gammal Ekeröbygd sker på löpande band. Nödvändigt och angeläget? Javisst, men i förändringen gäller det också att ta med sig ”det gamla” in i ”det nya”. Vi behöver alla en bakgrund och förståelse för den bygd vi lever i – inte minst gäller det nya generationer av Ekeröbor och nyinflyttade. Därmed blir också en hembygdsförenings uppgift och verksamhet allt viktigare!

Inom Ekerö-Munsö hembygdsförening har vi under 2017 fokuserat på att dokumentera och presentera platser, människor och minnen vid möten, vandringar samt i bild och skrift. Vi ser det som vår huvuduppgift även under kommande år. Tidigare miljöer ska göras tillgängliga och levande för nutiden. Gensvaret har också varit stort.

I detta arbete kan vi också glädja oss åt ett fruktbart samarbete med övriga hembygdsföreningar och närstående organisationer inom kommunen.

Styrelsen tackar alla, som bidragit till ett stimulerande 2017 och hälsar alla medlemmar välkomna till ett nytt spännande 2018.

Kerstin Balck-Ahlén
KERSTIN BALCK-AHLÉN

Årsmötet 2017 (12 mars)

Mötet inleddes med att John-Wiktor Holm berättade om Helgö utifrån sin skrift *En Helgö-vandring*. Några noteringar längs vägen. inför 50 medlemmar, som samlats i Ekerö hembygdsgård.

Därefter genomfördes årsmötet under ledning av Lars Gundberg. Till ordförande för 2017 omvaldes Kerstin Balck-Ahlén. Mötet avslutades med traditionell ärtsoppa och tillhörande punsch.

Blomningsfest genom

äppelträdsallén (21 maj)

Efter gudstjänsten i Ekerö kyrka vandrade närmare 80 personer traditionsenligt genom äppelträdsallén till Hembygdsgården med spelmän i täten. Blomningsfesten firade 70 års jubileum. När Hembygdsgården invigdes 25 maj 1952 kom det 700 gäster. Anslutningen till årets firande var lägre men det var lika festligt och trevligt.

Vårvandring vid Svartsjö slott (23 maj)

Det blev en fin kultur- och naturvandring vid Svartsjö slott med ca 20 deltagare. *Lars Gundberg* berättade om det slott, som står där nu och har renoverats, byggdes på 1700-talet av Fredrik I. Det beboddes sedan av Lovisa Ulrika. Vid slutet av 1800-talet övergick slottet till att bli anstalt/fängelse. Vi vandrade också i parken, som blommade med vitsippor och var fylld av fågelsång.

Kvällsvandring på Helgö (8 juni)

Det blev en mycket lyckad och trevlig promenad på Helgö. Första stoppet gjordes vid Lurudden, där *John-Wiktor Holm* berättade om utgrävningarna och fornminnen. Sedan till Luruddstorpet, där *Lennart Arlinger* berättade om torpets historia. Sista stopp var Kaggeholm slott och promenad ut på Långnäset. *Christer Berglund* och Friluftsfrämjandets *Gunnar Thorsell* bistod i guidningen av turen och 25 personer deltog i promenaden.

Sommarutflykten till Botkyrka (6 augusti)

Årets bussresa gick över vattnet till Botkyrka/Salem. 57 personer (= full buss) deltog. Vi såg Botkyrka kyrka och Norsborgs vattenverk från utsidan. Kaffe i Sturehov och sedan ett guidat besök på Hemvärnsmuseet i Vällinge. Lunch intogs i Hågelby där vi också kunde vandra i parken. Experimentgården Hamra gav oss en upplevelse av kossor som skötte sig själva. Information om LM Ericsson och Alfa Laval fick vi också ta del av. Mycket uppskattad guide var *Lennart Karlsson* från Botkyrka Hembygdsförening.

Kafédag med Ekebyhovs historia (23 september)

Drygt 200 gäster passade på att slå sig ned vid kaffeborden och kunde njuta av en mängd hemgjorda läckerheter. 50 personer passade också på att lyssna till *Lars Gundbergs* initierade berättelse om Ekebyhovs slotts historia. Sedan var det 30 personer som vandrade i parken under ledning av *Marianne Wiman*. *Gunnar Thorsell* från Friluftsfrämjandet berikade eftermiddagen bl.a. med ett antal spökhistorier.

Berättarkväll på Ekebyhov (10 november)

Årets berättarkväll hade denna gång flyttat in på Ekebyhov och genomfördes i samarrangemang med Ekebyhovs slotts vänförening. Valet av lokal var synnerligen lämpligt eftersom temat denna gång var "Mälaröarnas slott och herrgårdar". Närmare 65 personer hade samlats för att lyssna till *Lars Gundberg* som koncentrerade sin berättelse till arkitekturen och presenterade slotten och herrgårdarna i kronologisk ordning. Han konstaterade inledningsvis att Ekerö har två slott och många herrgårdar.

Kvällen avslutades med ett trivsamt mingel i Ekebyhovs hall.

En biblioteksafton om "Träkvista – Älvnäs" (21 november)

Palle Jonsson och hans personal tankar och tvättar en kunds bil vid bensinmacken på Ekerövägen. En av bilderna ur Yvonne Johanssons kommande bok om Träkvista/Älvnäs.

Nuvarande KarlAndersgården i Träkvista har anor från 1790-talet. Även denna är en bild ur Yvonne Johanssons kommande bok om Träkvista/Älvnäs.

84 personer tog möjligheten att lyssna till Yvonne Johanssons "vandring" i minnen och bilder inom området från Gamla Träkvista By till Älvnäs. I tiden ett Träkvista med bönder och ett Älvnäs med sommarstugor.

Ekeröbon Birgitta Berglund, som är nionde generation på gården Brunna gav en livfull inblick i hur det var att vara "Brunna-bo".

Minnen och bilder kommer att presenteras i bokform under våren 2018.

Julmarknad, Ekebyhovs slott (27 nov)

Hembygdsföreningen bjöd traditionsenligt på varm glögg och pepparkakor i Hembygdsrummet. Yvonne Johansson visade bilder från sina efterforskningar och skriverier om "Träkvista-Brunna-Älvnäs". En och annan utnyttjade också möjligheten köpa julklapp i form av någon hembygds-skrift.

Ekerö-Munsö hembygdsförening

Vidgade vyer

Genom hembygdsföreningens samarbete med närstående organisationer har vi också under året kunnat erbjuda våra medlemmar följande intressanta aktiviteter:

* Utflykt till Lovö med arkeolog

Bo Petré (23 april)

Med besök på Lunda gravfält och Fornborgen. (Fornminnessällskapet på Mälaröarna)

* Ångbåtsresa till Mariefred

(20 augusti)

Ett erbjudande att följa med på s/s Mariefreds ordinarie tur till Mariefred från Luruddens brygga.

* Vandring på Eldgarnsö (17 maj)

Intressant natur, växter och möjlighet att lyssna till vårfåglar. (Friluftsfrämjandet/Gunnar Thorsell)

* Svampvandring (24 september eller 1 oktober)

Ett alternativt sätt att få uppleva vår fantastiska natur. (Friluftsfrämjandet/Gunnar Thorsell).

* Öppet Hus vid Ifwers museum

(20 maj)

Kaffeservering, visning av museet och film/bildspel. (Munsö Hembygdsförening Bertil Ifwers Museum)

Dokumentation, skrifter och bilder

Bildarkivet

Arbetet med att bygga upp vårt arkiv med äldre bilder framskrider planligt (men är tidskrävande). För närvarande är ca 700 bilder på plats. Bilder kan nås på nätet via Läns museets sida "Kulturarvstockholm.se". Vi räknar med att det kommer att finnas ca 3000 bilder i vårt utbyggda arkiv.

Skrifter

Genom samarbete och egen utgivning kan Ekerö-Munsö hembygdsförening tillhandahålla en rad intressanta och unika skrifter om hembygden:

Ekerö-Historier. Jan Malmstedt

Sandudden/Träkvista. Jan Byström. (Lila boken).

Träkvista/Skärvik. Jan Byström. (Gröna boken).

En Helgövandring. John-Wiktor Holm

Ekerö Förr och Nu. Resp. del: I, II, III.

Karta. Handritad/färg

Närlundaboken. Del 1.

Närlundaboken. Del 2.

Träkvista/Älvnäs. Utkommer år 2018.

Bokpris	Ej medlem	För medlem
245:-	195:-	
170:-	120:-	
140:-	100:-	
40:-		
160:-		
60:-		
150:-	130:-	
150:-	130:-	

Ekerö-Munsö hembygdsförening

Hembygdsföreningens webbredaktör Yvonne Johansson. Här finns ett omfattande arkiv med dokument, bilder och intervjuer.

Vill du veta mer om Året som gått och Ekerö-Munsö hembygdsförenings verksamhet, så besöker du naturligtvis vår hemsida!

www.hembygd.se/stockholm/ekeromunso

På vår hemsida finns information om hembygdsföreningens aktiviteter. Här finns också medlemsinformation; styrelsen och rapporter från genomförda aktiviteter. Dessutom finns ett bildarkiv och en lista på böcker ni kan köpa från oss. Vi lägger nu upp en ny flik med sevärigheter på Ekerö och Munsö och vill ha tips från er medlemmar på sevärigheter, gärna lite udda intressanta platser som vi med hjälp av hemsidan kan tipsa varandra om. Maila frågor, synpunkter och idéer direkt till webbredaktören: johansson.yvonne@telia.com.

Välkommen som medlem i Ekerö-Munsö hembygdsförening! Genom många och intresserade medlemmar ökar möjligheten att leva upp till vår målsättning – att bevara, att uppmärksamma samt att påverka. Genom ditt medlemskap blir du delaktig i olika hembygdsfrågor och stödjer en angelägen uppgift. Maila eller ring för frågor, synpunkter och idéer direkt till kassören.

Kassör:
Harriet Wingborg
harriet-wingborg@telia.com

SWISCHA gärna när det gäller medlemsavgift eller bokinköp

**Swisch-nr
123 440 44 06.**

Ange noga vad betalningen avser.

Bli medlem i
Ekerö-Munsö hembygdsförening!
Avgift: 125 kr för enskild medlem.
Familj 200 kr.
Plusgiro: 20 78 56-6

Frivilliga bidrag - från enskild medlem eller företag - mottages tackamt.

Ekerö-Munsö hembygdsförening 2017

Styrelsen har under året bestått av:

Kerstin Balck-Ahlén (ordf)
Harriet Wingborg (kassör)
Ernst Wingborg (sekr)
Christer Berglund, Ulf Björnsjö, Jan Byström, Lars Gundberg, Annbritt Lindberg, Yvonne Johansson, Åsa Sjöberg och Ulla Wistrand.

Revisorer: Hans Nyberg och Jan-Erik Ekenhill.

Valberedning: Elisabeth Björnsjö och Lennart Friberg.

Lars Gundberg är ledamot av styrelsen för länsförbundet.

Ekerö-Munsö hembygdsförening samarbetar med Studieförbundet Vuxenskolan.

Tack för bilder!

Ett stort tack för alla bilder som finns med i detta nummer av vår årspresentation. Fotografer och bildlämnare har bl a varit: Lars Isacson, Yvonne Johansson och Ernst Wingborg. Även bilder från vårt bildarkiv.

Produktion Februari 2018.

Redaktör: Jan Byström
Layout, original: Ernst Wingborg

PG PlusGiro

Ekerö-Munsö hembygdsförening
www.hembygd.se/stockholm/ekeromunso

ÅRSavgift ÅR 2018 TILL EKERÖ-MUNSÖ HEMBYGDSFÖRENING
☐ ENSKILD MEDLEM 125 KR. NAMN och ADRESS:

☐ FAMILJ 200 KR. NAMN och ADRESS:

Komplettera gärna med e-postadress eller ännu bättre; skicka din e-post med adress till harriet.wingborg@telia.com så finns du nästan helt automatiskt i vårt adressregister och får mail med påminnelse när vi har en aktivitet på gång.

Från PlusGiro/personkonto (vid girering)

INBETALNING/GIRERING A

Till PlusGirokonto

2 07 856 - 6

Betalningsmottagare (endast namn, texta gärna)

Ekerö-Munsö hembygdsförening

Avsändare (namn och postadress, texta gärna)

Svenska kronor

öre